

Lublin, 3 czerwca 2013 r.

RIO – II – 600/19/2013

Pan Janusz Bałabuch

Wójt Gminy

22-610 Krynice 1

Szanowny Panie Wójt

W okresie od 11 marca do 11 kwietnia 2013 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Krynice. Protokół kontroli podpisano 19 kwietnia 2013 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjętą w jednostce politykę rachunkowości, polegające na:

- niedostosowaniu postanowień zakładowego planu kont budżetu i urzędu gminy do aktualnie obowiązujących przepisów,
- wprowadzeniu zasady ewidencji na koncie 140/J4 „Krótkoterminowe aktywa finansowe” – w księgach rachunkowych urzędu gminy – operacji dotyczących wniesionych wadów,

- *nieokreśleniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej – str. 5 protokołu.*

Wprowadzić zmiany w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- dostosowaniu postanowień zakładowego planu kont do aktualnie obowiązujących postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,
- wprowadzeniu obowiązku ujmowania na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” operacji gospodarczych dotyczących m.in. wniesionych wadów,
- określeniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

1.2. Ewidencjonowanie operacji rozliczenia udzielonych dotacji jednocześnie z ich przekazaniem – str. 7 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, w szczególności wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone ujmować w księgach rachunkowych pod datą kiedy te operacje miały miejsce, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

1.3. Wykazanie na koniec 2012 r. naliczonych a nie wpłaconych odsetek od należności podatkowych i cywilnoprawnych na niewłaściwym koncie – str. 11 protokołu.

Naliczone na koniec kwartału odsetki od należności przypisanych a niewpłaconych, należy ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (podatkowe) lub 750 „Przychody finansowe” (pozostałe), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia z 5 lipca 2010 r.

1.4. Dokonaniu zapisów w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 011 „Środki trwale” bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej oraz określenia rodzaju

i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu – str. 12 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej oraz rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

1.5. Naliczenie umorzenia środków trwałych za niewłaściwy okres – str. 15, 16 protokołu.

Odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych dokonywać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto środek trwały do używania, zgodnie z postanowieniami zarządzenia Nr 9/2012 Wójta Gminy Krynice z 14 sierpnia 2012 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. Skorygować umorzenie środków trwałych za 2012 r.

1.6. Niewykazanie w sprawozdaniach Rb-27S gminy za marzec, czerwiec, wrzesień i za rok 2012 r. danych dotyczących „Skutków obniżenia górnych stawek podatków”, „Skutków udzielonych ulg i zwolnień...” oraz „Skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy”, a w konsekwencji wykazanie w zbiorczym sprawozdaniu za 2012 r. danych w tym zakresie na podstawie ksiąg rachunkowych – str. 20, 23 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za: marzec, czerwiec, wrzesień i za rok wypełniać kolumny wskazane w przepisach § 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia.

1.7. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-N Urzędu Gminy, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2012 r. – należności z tytułu podatku od nieruchomości w niewłaściwej pozycji – str. 21 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” należności z tytułu podatków wykazywać w wierszu N5.2, zgodnie z przepisami § 14 pkt 16 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”,

stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

- 1.8. *Niezachowanie częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych w drodze spisu z natury – str. 23 protokołu.*

Inwentaryzację środków trwałych w drodze spisu z natury przeprowadzać z częstotliwością wskazaną w przepisach art. 26 ust. 1 pkt 1 z uwzględnieniem art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- 1.9. *Udokumentowanie inwentaryzacji składników majątkowych w sposób niezgodny z przepisami wewnętrznymi. Nieobjęcie arkuszy spisu z natury ewidencją druków ścisłego zarachowania – str. 24 protokołu.*

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji dokumentować w sposób określony w „Instrukcji inwentaryzacyjnej”, wprowadzonej zarządzenia Nr 22/2011 Wójta Gminy Krynice z dnia 30 grudnia 2011 r., w związku z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Arkusze spisu z natury obejmować ewidencją druków ścisłego zarachowania, zgodnie z postanowieniami § 3 i § 11 „Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania” stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 44/2011 Wójta Gminy Krynice z dnia 30 grudnia 2011 r.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- 2.1. *Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r. od podatników, posiadających budynki mieszkalne zwolnione z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 32, 33 protokołu.*

Podatników, korzystających z zastosowanych przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości, wzywać do złożenia deklaracji na ten podatek, stosownie do przepisów art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

- 2.2. *Niesprawdzenie deklaracji na podatek rolny, w której podatnik wykazał grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi”, jako zwolnione z podatku rolnego na podstawie uchwały Rady Gminy - str. 33 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu

faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej. W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji – wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako „Bi” (inne tereny zabudowane), podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.). Jeżeli grunty te stanowią własność parafii lub są używane przez nią na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej, są zwolnione z tego podatku, stosownie do przepisów art. 55 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.); grunty oznaczone symbolem „Bi” podatnik winien zatem wykazać w deklaracji na podatek od nieruchomości.

2.3. *Niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych (przypadki) – str. 38, 39 protokołu.*

Prowadzić systematyczną kontrolę terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych, zgodnie z przepisami § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 cytowanego rozporządzenia w związku z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.). Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 cytowanego rozporządzenia.

2.4. *Niewskazywanie w podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, stanowiących pomoc de minimis, przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących tej pomocy – str. 46 protokołu.*

W podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielania ulg w zapłacie podatków,

stanowiących pomoc de minimis, wskazywać – obok przepisów krajowych – przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. L 379 z 28.12.2006 r.), a w przypadku decyzji w sprawie udzielania ulg w zapłacie podatków, stanowiących pomoc de minimis w rolnictwie - przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. L 337 z 21.12.2007 r.) w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej.

Ponadto:

- przy zwalnianiu z opodatkowania podatkiem rolnym gruntów, stanowiących wspólnoty gruntowe, uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), zgodnie z którymi wspólnoty gruntowe są nieruchomościami. Ponieważ wspólnoty stanowią szczególny rodzaj współwłasności (posiadania), podatnikami są współwłaściciele (posiadacze) gruntów, a nie wspólnota. W przypadku braku możliwości ustalenia wykazów osób uprawnionych do udziału we wspólnotach, o których mowa w przepisach art. 8 cytowanej ustawy, przeprowadzić postępowanie mające na celu ustalenie samoistnych posiadaczy gruntów stanowiących wspólnoty gruntowe.

Wygezekwować informacje o gruntach, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6a ust. 5 i ust. 9 ustawy o podatku rolnym, celem rzetelnego wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP m. in. skutków udzielonego zwolnienia w podatku rolnym – str. 27, 28 protokołu,

- wyjaśnić – w związku z rozbieżnościami w zakresie daty nabycia pojazdu przez podatnika, wskazanego w protokole kontroli, między deklaracją na podatek od środków transportowych a informacją ze starostwa powiatowego – kto był właścicielem tego pojazdu w okresie grudzień 2010 r. – sierpień 2012 r., mając na uwadze przepisy art. 9 ust. 1 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a następnie opodatkować właściciela pojazdu za wskazany okres – str. 41 protokołu.

2.5. *Niedokonanie odczytu stanu wodomierzy oraz rozliczenia za faktycznie dostarczoną wodę przy zmianie jej ceny – str. 50 - 51 protokołu.*

Rozliczenia faktycznej ilości dostarczonej wody dokonywać zawsze przy zmianie cen za wodę lub ścieki, zgodnie z przepisami § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie

w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886).

2.6. *Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniach oraz w specyfikacjach istotnych warunków zamówień różniących się informacjami w zakresie dokumentów żądanych od wykonawców – w przypadku obu objętych kontrolą zamówień publicznych – polegające na:*

- niewskazaniu żądanych od wykonawców dokumentów w ogłoszeniu zamieszczonym w siedzibie zamawiającego, mimo ich wskazania w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych, na stronie internetowej i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- niewskazaniu – w ogłoszeniu zamieszczonym w siedzibie zamawiającego i na stronie internetowej oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia – dokumentów, jakie mają dostarczyć podmioty zagraniczne, mimo ich wskazania w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 64, 68 protokołu.

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści ogłoszeń o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zapewniając zgodność treści ogłoszeń niezależnie od miejsca ich publikacji, jak i z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie dokumentów wymaganych od wykonawców, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 6 oraz art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze, że ogłoszenie o zamówieniu, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – odpowiednio zamieszczane lub publikowane w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego lub na stronie internetowej – nie może zawierać informacji innych niż zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 6 pkt 2 tej ustawy.

Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji różniących się informacjami uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy i warunki postępowania ustalił zamawiający (wskazane w ogłoszeniu, a jeżeli tak – to w którym, czy też wskazane w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

2.7. *Przyjęcie do ustalenia kwoty przewidziane na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę niewłaściwej liczby uczniów (tj. faktycznej liczby uczniów gminy, a nie statystycznej, w oparciu o którą obliczono przyznaną subwencję), a w konsekwencji nieprawidłowe ustalenie kwoty dotacji na ucznia niepublicznych szkół dotowanych przez gminę (ogółem zawyżono*

dotacje o kwotę 25.821,64 zł) – str 76-78 protokołu.

Dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki przyznawać na każdego ucznia w wysokości 110% kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę Krynice, zgodnie z postanowieniami § 2 pkt 3 uchwały Rady Gminy Krynice nr X/61/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. w związku z przepisami art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn.zm.).

Przeliczyć kwotę należnej za 2012 r. dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych i wystąpić o zwrot nadpłaconych kwot, mając na uwadze przepisy art. 252 ust. 3 i 5 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy w Krynicach